చంద్రోదయం

దీర్ఘకాలంగా పంజరంలో బంధింపబడిన పక్షి దైవానుకూల్యంవలన బయటపడి, రెక్కలు విదుల్చుకుని స్వేఛ్ఛావాయువుల్ని పీల్చుకుంటూ ఒక్కసారిగా పైకెగిరిపోయి నపుడు ఎంత ఆనందం పొందుతుందో అంత ఆనందం పొందుతోంది సుందరమ్మ

ఎదురుగావున్న అద్దంలో ఏ ప్రతిబింబం చూసి అసహ్యించుకుందో, విసుగుతో ఛీదరించుకుందో ఆ ప్రతిబింబాన్ని చూసే ఇపుడు సంతోషంతో మురిసిపోతోంది

ఇన్నాళ్ళూ తన ఉనికినే ఒక బరువుగా భావించిన సుందరమ్మ ఈ నాడు తన్ను చూచి తానే గర్వపడుతోంది

అసంతృప్తితో, నిస్పృహతో నిట్టూర్పులు విడిచిన సుందరమ్మ ఈ నాడు హాయిగా గాలి పీలుస్తోంది

మెల్లిగా పాడుకుంటూ మెడచుట్టూ వేళ్ళు పోనిచ్చి మంగళసూత్రం సరిచేసుకుంది విలాసంగా మందహాసంతో తన ప్రతిబింబాన్నొకసారి చూచుకుంది పరీక్షగా.

పరాగ సంపర్కం చెందిన పుష్పంలా వింతఛాయను పులుముకున్న శరీరం, పౌర్ణమి నాటి చంద్రబింబంలావున్న ముఖకాంతి, మబ్బువీడిన వినీలాకాశంలో నిర్మలంగా వున్న మనస్సు, తన ప్రత్యవయవములోనూ ఏవో నూత్న పరిణామాలు గత మూడు మాసాలుగా జరిగిపోతున్నాయి!.

దీనికంతా కారణం?

చెప్పినపుడు నారాయణ వినున్నాడు?

'సుందరం! నీకింకా ఈ పిచ్చి వదల్లా. ముప్ఫయ్యేళ్ళుదాటి ముసిలోళ్ళం అవ్వొత్తాంటే మనకింకాపిల లేంటే ఎర్రిమొగవ ?' అన్నాడు—పైకండువా దులిపి బుజాన వేసుకుని పొలం వెడుతూ

సుందరమ్మ మనసు చివుక్కుమంది కనుబొమలు కిందికి జారాయి ముఖం నల్ల పడింది

కాని వెంటనే 'చెంచమ్మ పిన్ని' అన్న మాటలు గుర్తువచ్చాయి

'అలుడిమాటలకేం లేయే అడి కెప్పుడూ నువంటే పరాచికాలేగా ఎవరనూకారు? 'గొడ్డుమోతు గొడ్డుమోత'ని ఊర్లోవోల్లంతా తిట్టిపోసిన అవదానిగారి భార్య నల బైయ్యేళ్ళొచ్చాక కనలా. అట్టాగే ఆ బగమంతుడి దయుల్ల నీ కడుపూ పండకూడదూ!'

కళకళలాడుతూన్న నవ్వుముఖంతో కానీవెడల్పు బొట్టుపెట్టుకుని, వొదులుగా వున్న కొప్పు సరిచేసుకుంటూ చెంచమ్మ పిన్ని ఆ మాట లంటూంటే నిజంగా ఆకనక దురమ్మే బెజవాడకొండ దిగివొచ్చి తనని దీవిస్తున్నట్టుగా తోచింది సుందరమ్మకి.

సుందరమ్మ పరమానందభరితురాలైంది!

నిజమే. తను తల్లికాబోతూంది ఏస్థానం చేరుకోవాలని ఇన్నాళ్ళూ తను తహతహలాడిందో ఆ స్థానం చేరుకోబోతూంది ఇహానుంచీ తను 'గొడ్రాలు' కాదు 'బిడ్డరాలు కాబోతూంది'.

ఒకనాడు కరణంగారింటికి పేరంటానికి వెళ్ళినపుడు తన్ని 'గొడ్డుమోత'ని పరిహసించిన షావుకారు వెంకటరత్నం భార్య జానకమ్మ ముఖం ఈ విషయం తెలిస్తే ఎలా తయారవుతుంది?

"అంపేరాయని"

అప్పటికి పొద్దువాలి పోతూంది సుందరమ్మ గర్వంతో ఉతికి చీర సవరించుకొంటూ పంచలోకి నడిచి వీధిలోకి చూచింది, భర్త వొస్తున్నాడేమోనని కాని సుందరమ్మకు కనపడింది నారాయణకాదు, ఆమె విరోధి జానకమ్మ!

బిందె బుజాన పెట్టుకుని ఊరి వెలపటి బావినుంచి మంచినీళ్లు తెస్తూంది జానకమ్మ వొళ్ళొళ్ళంతా తెగవూపేసుకుంటూ

ఇంకో సమయంలో ఐతే జానకమ్మ కనిపించగానే సుందరమ్మ లోపలికి వచ్చేసేదే కాని ఆమెకు ఈ రోజు "నే నెందుకు కదలాలి," అనిపించింది తనకేసి నడిచి వొస్తూన్న జానకమ్మనుచూస్తూ అలాగే పంచలో నిలబడింది సుందరమ్మ.

సమీపానికి రాగానే తల పైకెత్తి సుందరమ్మనుచూసి మూతి మూడు వంకలుగా తిప్పి ముందుకు నడిచింది జానకమ్మ!

సుందరమ్మేం సామాన్యురాలా? జానకమ్మ మూడు వంకలుగా మూతి తిప్పితే, తను పదహారు వంకలుగా తిప్పి విసవిసా లోపలికి నడిచింది గర్వంగా!

2

'ఏమేవ్ ఇది విన్నావా. సుందరమ్మ నీలోసుకుందంట'

'అదెప్పుడేవ్ నే యినలేదే'

'అదేంటే అలాగంటావ్ మీనాచ్చీ! నీకింకా తెలవదూ!'

'అబ్బే! నీవే ఒట్టు పెడితే ఆ ఒట్టు కన కమ్మెదిగా నాకసలు తెలవనే తెలవదు. ఎన్నాలయిందేంటి?'

'ఇంకా ఎన్నాలయిందంటా వేంటే. ఇది నాలుగో నెలంట'

'ఓసెమ్మా! ఇంతగావుందే!'

'ఇంతగాదంటే మరి ముప్పయేళ్ళు దాటి ముసిల్దవ్వొత్తాంటే దానిక్కడుపేంటే నాకారం!'

'మరే! సీతమ్మ తి నాతో ఈ మాటన్నపుగు మానుకు మల్లే అయిపోయానంటే నమ్మ!'

'అవరంటేమరీ, యిసిత్రాలు జరుగుతాంటేనూ'

'కల్యాగవేఁ కల్యాగం ఇసిత్రాలు జరగవంటేమరి!'

ఒకరోజు సాయంకాలం, ఆవూరి అమ్మలక్కలు కొంతమంది ఊరి వెలపటి మంచినీళ్ళ బావిదగ్గర చేరి ఈ విధంగా అనుకుంటున్నారు

ఆ సమయానికే అటువైపునుంచి పోతూన్న అవధానిగారి భార్య వీళ్ళని పలకరించి— 'ఏవిషే ఆవిచిత్రం సీతాలూ!' అని అడిగింది దూరంగా ఉండే.

'ఏవీలేదు అన్నపూర్ణమ్మగోరూ! సుందరమ్మ-కడుపుతో వుండాదంట అదే అనుకుంటున్నాం,' అంది బావిలోంచి నీళ్లు తోడుతూనే సీతాలు.

ఆమాటలు వినటంతోటే అవధానిగారి భార్య కనుకుడు—బెటపడేలా చూస్తూ— 'ఏవిఁషీ! ఏవిఁషీ! దానిక్కడుపు బంగారం కానూ. సుందరమ్మ కడుపుతో వుంది షీ! ఉండు ఘుండు అయితే ఇప్పుడేవెళ్లి విచారించి వొస్తాను' అంటూ చరచరా ముందుకు నడిచింది

'ఎక్కడికి అవధానిగారి భార్య మాడూకుడుగాపోతున్నాది' అంటూఎక్కణ్ణుంచో వూడిపడింది జానకమ్మ

'ఇంకా నీదాకా రాలేదా జానకమ్మా! నారాయణపెళ్ళాం కడుపుతో వుందంట!' అని తను తెలుసుకున్న విషయం చెప్పింది ఒక పడుచుపిల.

'ఓసినీ, ఇది నమ్మేమాటేనంటే' అంది జానకమ్మ తెచ్చినబిందె కిందపెట్టి, రెండు చేతుల్తోనూ నడుంపట్టుకు నిలబడి

'కావాలంటే అల్లుడుగో చెంగముపిన్ని వొత్తొందిగా అడగరాదూ!' అంది దూరం నించి గడ్డిమోపు నెత్తిన పెట్టుకుని నడిచి వొస్తూన్న చెంచమ్మని చూపించి.

'ఏం చెంచమ్మా! మీసుందరమ్మ నీలోసు వున్నమాట నిజమేనా?' అని అడిగింది జానకమ్మ చెంచమ్మ దగ్గరికిరాగానే.

'అది నాకేం తెలుసూ! దానికీ ఆ బగమంతుడికీ తెలవాలి ఆసంగతి' అందిచెంచమ్మ నడుస్తూనే

'వోయిసు మళ్ళిన ఈడులో ఇదేం విడ్డూరం చెంచమ్మా! అది గడ్డాబిడ్డా' అంది జానకమ్మ అక్కసు పట్టలేక

'జానకమ్మోవ్! పిల్లలుగలదానివి మంచీ సెడూ లేకండా మాటాడమాక. సుబవాఁ అది కడుపుతోంటే నీకే వొచ్చింది కష్టం!' అంటూ నాలుగు చీవాట్లూ పెట్టి ఇంటదారి పట్టింది చెంచమ్మ

'అబ్బో! దాన్నంటే ఎక్కడ లేని రోషం దీని కొచ్చిపడిందే!' అంటూ జానకమ్మ చెంచమ్మ వెనకాల మెటకలు విరిచింది.

*   *   *

ఆ రోజు సుందరమ్మ ఆచార్లుగారి భార్య పంపిన పులిహోర అవధానిగారి భార్య ఇచ్చిన దధ్యోదనం, మునసబుగారి భార్య తెచ్చియిచ్చిన ముంతమామిడిపళ్లూ అన్నీ కోరిక తీరతిన్నది

దొడ్లో కాసిన దానిమ్మపండు గింజలు ఒక్కొక్కటే నోట్లో వేసుకుంటూ, తాతలనాటి వాలుకుర్చీలో కూచుని ఆ మధ్యాహ్న సమయంలో ఏదో అల్లికంపని చేసుకుంటోంది అనుకోనట్లుగా ఆమెదృష్టి పెరట్లో వున్న పనసచెట్టుపైన పడింది

సుందరమ్మకు పనస తొనలపైన గాలి మళ్ళింది. కనపడేది ఇంకా చిన్న చెట్టే! దానిమీద ఆశ పెట్టుకుని ప్రయోజనం లేదు

'ఆయన్ని బస్తీకిపంపి పనసతొనలు తెప్పించుకోవాలి,' అనుకుంది మనసులో

'ఏవేఁ పిలుకానే వుండా? నేనింకా నిదరపోయాననుకుంటుండా' అంటూ ఒక పళ్ళెంలో మినప సున్ని వుండలు పెట్టుకుని వీధి గుమ్మంలోంచి ప్రత్యక్షమైంది పక్కింటి చెంచమ్మ.

'నాకు సారె తెస్తావాపిన్నీ!' అంటూ కుర్చీలోంచి లేచి ఎదురువెళ్ళి పళ్ళెం అందుకుంటూ-' పోనీలే నాకు పుట్టింటోళ్లు లేరనుకోకండా నీవైనా వున్నావు,' అని చీరకొంగుతో కళ్లువొత్తుకుంది సుందరమ్మ గత జీవిత స్మృతులు జ్ఞప్తికిరాగా.

'అట్టా గుక్కపోమాకే పిచ్చిపిల్లా! దేవుడులాంటి బర్తవున్నాడు. తింటానికి ఇంత కూడుంది నీకేం తక్కువే ఇంక కొన్నాలుపోతే అబ్బాయినో అమ్మాయినో ఎత్తుకుని తిరుగుధూ గాని దయిర్యంగా వుండు!' అని సుందరమ్మని ఊరుకోబెట్టి- 'ఒతానే కూతురా అంతిల నన్నాడ్చుకో పోయేఅంత పనుంది' అంటూ అప్పటి కప్పుడే అక్కణ్ణుంచి మాయమైంది చెంచమ్మ

పళ్ళెంచేత పుచ్చుకుని వంటింటివేపు నడిచింది సుందరమ్మ

*   *   *

'చెంచమ్మత్తా! చెంచమ్మత్తా!' అని కేకవేస్తూ పక్కింటికి పరిగెత్తాడు ఆరోజు అర్ధరాత్రి సమయంలో నారాయణ.

'ఏవిట్రా అల్లుడా! ఏవైంది!' అంటూ అదిరిపడి లేచింది చెంచమ్మ నిద్ర మంచం మీదనుంచి

'దానికడుపులో నెప్పంట గోలపెడుతొంది నిన్ను పిలుసుకురమ్మంది,' అన్నాడు నారాయణ

'సరె పద,' అంటూ వున్నపాళంగా నారాయణవెంట నడిచింది చెంచమ్మ

ఇద్దరూ ఇల్లు చేరుకున్నారు సుందరమ్మ పక్కమీద పడుకుని బాధ పడుతోంది చెంచమ్మ మారుమాట్లాడకండా లోపలికి నడిచి నిప్పుచేసి, అప్పటికప్పుడు వాయిమీద ఏవిటో కాచి ఇచ్చింది

'అయిా ఇయిా తిందిగదంట్రా దానికే ఈ కడుపులో నెప్పి. కాసేపట్లో అంతా తగ్గిపొద్దిలే!' అని ధైర్యం చెబుతూ ఆ రాత్రంతా అక్కడే గడిపింది చెంచమ్మ.

కాని ఆ కడుపులో నొప్పి మరుసటి రోజు కూడ వొచ్చింది ఆదే విడవకుండా వారంరోజులు వొచ్చింది! చెంచమ్మ తనకి తెలిసిన వైద్యాలన్నీ చేసింది కాని ప్రయోజనం కనపడలేదు నొప్పి రోజురోజు!

గ్రామకరణముల భూమిశిస్తు
నయా పైస జంత్రీ

1, 2, 3 భాగములు

ఇందులో గ్రామ కరణములకు మిక్కిలి ఉపయోగపడు భూమిశిస్తులు లాండు శిస్తు, ఎడ్యుకేషన్ సెస్సు, ఫసలీజాస్తి తీరువ జాస్తి, నీటి తీరువలు వర్షాధిక్యం వలన కలుగు కలావతిముజరాలు, వడ్డీ లెక్కలు నెలసరి జీతములు సెంటు ఎకరములకు నయా పైస లెక్కలతో తెలుపు-గొప్ప జంత్రి

డెమ్మీ సైజు 200 పేజీలు వెల రు 4 00

బాలసరస్వతీ బుక్ డిపో,

పి బి నం 6, కర్నూలు, మద్రాసు

"అయ్యా! గీతారహస్యం మీ షాపులో దొరుకుతుందా?"

ఎక్కువైంది

చెంచమ్మ విసిగి మాదిగపాలెంలో వున్న మునెమ్మను తీసుకొచ్చి చూపించింది.

మునెమ్మ వచ్చి పరీక్ష ప్యాసైంది. ఆమె సుందరమ్మను పరీక్షించి 'ఇది బిడ్డ కాదు. కడుపులో బల్లకట్టింది టౌనుకు తీసికెళ్ళి హాస్పిటల్లో మందిప్పించండి. అని సలహా ఇచ్చింది.

చెంచమ్మ నిర్విణ్ణురాలయింది.

నారాయణ బరువుగా తలదించుకున్నాడు.

* * *

'నే సచ్చినా బస్తీకి మందు పుచ్చుకోను. నా కడుపులోది బల్ల కాదు బిడ్డే, అపాదుమందులంతిని నా బిడ్డను పోగొట్టుకోను.' అంటూ సుందరమ్మ మంకు పట్టు పట్టింది.

నారాయణ బతిమాలాడు

చెంచమ్మ ఎన్నో విధాల చెప్పిచూసింది

'ధస్తీనే ధస్తాను మీ కెందుకుపోండి,' అంటూ ఏడవటం మొదలెట్టింది సుందరమ్మ!

'సరే! ఏంచేదాం అల్లుడా దాని గహచారం ఎట్టాగుంటె అట్టా అవుద్ది, అంది చెంగమ్మ విసిగిపోయి

కాని ఆ చెంచమ్మే వొచ్చి నొప్పి వొచ్చినప్పుడల్లా సుందరమ్మకి పరిచర్యలు చేసేది

అలా రోజులు దొర్లుకుపోయాయి.

* * *

3

'పిన్నావాఁ పొద్దుటాలనించీ నారాయణగారింటికాడ సిన్నకారు వొచ్చుంది, యేందదే!'

'అదా బస్తీనించి వొచ్చింది లేవే. సుందరమ్మ పెసవత్తాందంట'

'ఓయమ్మావ్! అకెంటే అటాగంటావ్ మాలిమ్మపిన్నీ! పొద్దుటాలనించీ పెసవిత్తానే వుందా సుందరమ్మ'

'కాదే కనపొద్దులయి కసపడతావుంటే బసినించి పిలిపించారంట దొరసానమ్మని.'

'అయితే గంగమ్మా! అది కడుపేనంటావంటే!'

'ఏమోనమ్మా నాకేం తెలుసూ మునిమ్మ సెప్ప నే సెప్పిందంట కడుపులోది బిడ్డ కాగు బల్లని'

'అయినా ఈ రోజుల్లో మనుసులికి మనుసులు పుడతన్నారంటే ఈరమ్మ అడాన్లో ఒక ఊరిలో ఎవరో నీలాడితే తాంబేలు మాదిరిగా పుటిందట ఏంటో మొన్న మా పెద్దోడు పేపర్లలో సదువుతోంటేయినాన్లే'

'పలక్కుండావుండే పిన్నావా. మన కెందుకు ఎవుళ్లన్నా ఇన్నా యినుకుపవ తారు'

'అవున్లే అమ్మాయా! లేనిపోని గొడవలు నాకెందుకూ'

'ఇంతెందుకే తెల్లారేయాలికి బయటపడదంటే ఆ బండారం ఏంటో'

'ఎడితే నాకేం పడకపోతే నాకేవేఁ. ఇంటికాడ వన్ను కట్టుకుపోయినంత పనుంది పోనా'

'నీకొక్కదానికేనా పనుంది పెద్దమ్మా! మేవుఁకూడ వస్తన్నాం, పద'

ఆరోజు మునిమాపు వేళ మొదలైన సభ ఆ విధంగా ముగిసింది.

లోకం ఎన్నిరీతులుగా అనుకున్నా ప్రకృతి తన పనితను నిర్వర్తించింది.

ఆరోజు చంద్రోదయంతోపాటే సుందరమ్మకి—శిశూదయం కూడ అయింది.

నర్సు వొచ్చి ఈ వార్త అందజేసినపుడు నారాయణ సంతోషంతో ఉక్కిరి బిక్కిరవుతూ ఎక్కింటికి పరిగెత్తాడు చెంచమ్మతో ఆ విషయం చెప్పటానికి

చెంచమ్మ నారాయణ చెప్పిందంతా విని— 'అట్టాగా నారాయణా! దాని బుద్ది గడ్డకట్టి మునిమ్మకూడ కడుపులో బల్లనే కాదంట్రా చెప్పింది ఎవరెట్టా అనుకుంటేయేం అది సుకంగా నీలాడింది అంతా ఆ ఎంకటేశరసామి దయరా అలుడూ! మనదేవుంది' అంటూ నారాయణ వెంట నడిచి సుందరమ్మ వున్న గదిలోకి వొచ్చింది

అలసివున్న శరీరంతో అచేతనంగా మంచం పైన పడుకునుంది సుందరమ్మ!

చెంతనే వున్న సుందరమ్మ పడక సమీపించి పొత్తిళ్ళలోవున్న బిడ్డ చిబుకంపుణికి— 'నీ కడుపు చల్లగా గుమ్మడిపండులాంటి మగబిడ్డను కన్నావే నా తల్లి!' అంటూ రెండు చేతుల్తో సుందరమ్మ చెంపలు నిమిరి తన కణతల దగ్గర ..చిటపట లాడించింది చెంచమ్మ

బరువుగా ఒకసారి కళ్ళు తెరిచి చూసి నవ్వి వెంటనే కళ్ళు మూసేసుకుంది సుందరమ్మ

బయట ఆకాశంలో చంద్రుడు చల్లని వెన్నెల కాంతులు లోకంపైన చల్లుతున్నాడు. ★

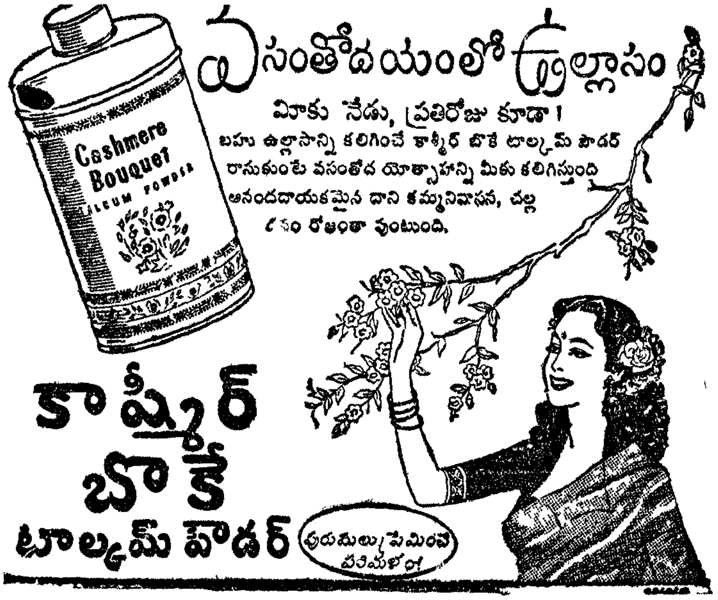

RATNAM'S N OIL

సేవించిన పూర్తి సంతోష సౌఖ్యము లనుభవించగలరు 1 సీసా రూ 11-4-0

ఎడ్వాన్సుతో జాబు వ్రాయండి

డాక్టర్. రత్నం సన్స్,

మలక పేట బిల్డింగ్స్, హైద్రాబాదు 2

వైటోడెంట్
దంతక్రిములను సంహరించే పండ్లపొడి
శ్రీవత్స కెమికల్స్ & డ్రగ్స్ లిమిటెడ్, మద్రాసు-30.